

Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi energiamarkkinoiden eheydestä ja läpinäkyvyydestä

(2011/C 279/03)

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 7 ja 8 artiklan,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY ⁽¹⁾,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 41 artiklan,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

I. JOHDANTO

1. Euroopan komissio hyväksyi 8 päivänä joulukuuta 2010 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi energiamarkkinoiden eheydestä ja läpinäkyvyydestä ⁽³⁾ (jäljempänä 'ehdotus').
2. Komissio ei kuullut Euroopan tietosuojavaltuutettua asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdassa edellytetyllä tavalla. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tästä syystä toiminut omasta aloitteestaan ja antanut tämän saman asetuksen 41 artiklan 2 kohtaan perustuvan lausuntonsa. Euroopan tietosuojavaltuutettu on selvillä siitä, että lausunto annetaan myöhäisessä vaiheessa lainsäädäntöprosessia, mutta pitää lausunnon antamista kuitenkin perusteltuna ja hyödyllisenä, sillä ehdotuksella voi olla merkittävä vaikutus yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan. Ehdotuksen johdanto-osaan olisi sisällytettävä viittaus tähän lausuntoon.
3. Ehdotuksen pääasiallisena tavoitteena on kieltää markkinoiden manipulointi ja sisäpiirikauppa energian (kaasu ja sähkö) tukkumarkkinoilla. Markkinoiden eheys ja läpinäkyvyys ovat olennainen kuluttajahintojen muodostumiseen vaikuttava tekijä tukkumarkkinoilla, joilla kaasun ja sähkön tuottajat ja myyjät käyvät kauppaa keskenään.

4. Tämän tavoitteen edistämiseksi ehdotuksessa vahvistetaan kattavat EU:n tason säännöt, joilla estetään yrityksiä käyttämästä sisäpiiritietoa omaksi edukseen ja manipuloimasta markkinoita asettamalla hintoja keinotekoisesti tasolle, jota ei voida perustella saatavuudella, tuotantokustannuksilla eikä energian varasto- tai siirtokapasiteetilla. Ehdotetuissa säännöissä kielletään erityisesti seuraava:

- sisäpiiritietojen käyttö energian ostossa tai myynnissä tukkumarkkinoilla; yksinomaiset ja hintoihin vaikuttavat tiedot on julkistettava, ennen kuin tuotteilla voidaan käydä kauppaa;
- sellaiset liiketoimet, jotka antavat vääriä tai harhaanjohtavia viestejä tukkukaupan energiatuotteiden tarjonnasta, kysynnästä tai hinnoista; ja
- sellaisten väärin uutisten tai huhujen levittäminen, jotka antavat harhaanjohtavia viestejä näistä tuotteista.

5. Markkinoiden seurannasta ja mahdollisten rikkomusten havaitsemisesta Euroopan tasolla vastaa energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (jäljempänä 'virasto') ⁽⁴⁾.

6. Ehdotuksessa edellytetään, että virasto saa nopeasti käyttöönsä tarvittavat tiedot liiketoimista energian tukkumarkkinoilla. Niihin sisältyvät esimerkiksi tiedot myydyin tuotteen hinnasta ja määrästä sekä liiketoimen osapuolista. Nämä valikoimattomat tiedot välitetään myös kansallisille sääntelyviranomaisille, jolloin nämä vastaavat epäiltyjen väärinkäytösten tutkinnasta. Virasto on valtuutettu koordinoimaan tutkimuksia niissä tapauksissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia. Seuraamusten täytäntöönpanosta huolehtivat jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyviranomaiset.

7. Ehdotus on jatkoa erinäisille muille lainsäädäntöehdotuksille, joiden tavoitteena on lujittaa nykyisiä finanssivalvontajärjestelyjä sekä parantaa koordinoitua ja yhteistyötä EU:n tasolla. Ne koskevat esimerkiksi sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (MAD) ⁽⁵⁾ sekä rahoitusvälineiden

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31 (jäljempänä 'direktiivi 95/46/EY').

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1 (jäljempänä 'asetus (EY) N:o 45/2001').

⁽³⁾ KOM(2010) 726 lopullinen.

⁽⁴⁾ Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto on Euroopan unionin elin, joka perustettiin vuonna 2010. Sen tehtävänä on avustaa energia-alan kansallisia sääntelyviranomaisia niille kuuluvien EU:n tason sääntelytehtävien hoitamisessa jäsenvaltioissa sekä tarvittaessa koordinoita niiden toimintaa.

⁽⁵⁾ Sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 28 päivänä tammikuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/6/EY, EUVL L 96, 12.4.2003, s. 16.

markkinoista (MiFID) ⁽¹⁾ annettuja direktiivejä. Euroopan tietosuojavaltuutettu on äskettäin ottanut kantaa toiseen näistä ehdotuksista ⁽²⁾.

II. EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETUN HUOMATUKSET JA SUOSITUKSET

8. Ehdotukseen sisältyy useita henkilötietojen suojaan vaikuttavia säännöksiä. Ne ovat seuraavat:

— 6–8 artikla (markkinoiden seuranta ja raportointi),

— 9 artikla (tietosuoja ja toiminnallinen luotettavuus),

— 10 ja 11 artikla (tutkinta ja täytäntöönpano),

— 14 artikla (suhteet kolmansiin maihin).

II.1 Markkinoiden seuranta ja raportointi (6–8 artikla)

Asiaa koskevat säännökset

9. Ehdotuksen lähtökohtana on, että markkinoiden väärinkäytön havaitsemiseksi (i) tarvitaan tehokkaasti toimiva markkinoiden seurantarjestelmä, jonka käyttöön saadaan nopeasti täydelliset tiedot liiketoimista, ja että (ii) seurannasta huolehditaan EU:n tasolla. Sen vuoksi energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto valtuutetaan ehdotuksessa kokoamaan, arvioimaan ja jakamaan edelleen (toimivaltaisille kansallisille ja EU:n viranomaisille) suuria määriä valikoimatonta tietoa energian tukkumarkkinoilta.

10. Ehdotetussa asetuksessa veloitetaan markkinatoimijat toimittamaan virastolle ”liiketoimia koskevat tiedot” energiatuotteiden tukkukaupasta. Liiketoimia koskevien tietojen lisäksi markkinatoimijoiden on ilmoitettava virastolle tiedot ”sähkön tai maakaasun tuotantoon, varastointiin, kulutukseen tai siirtoon liittyvien laitosten kapasiteetista”.

11. Komissio määrittää toimitettavien tietojen muodon, sisällön ja määräjät delegoiduilla säädöksillä.

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

12. Koska seuranta- ja raportointitarkoituksiin kerättävien tietojen sisältö on ehdotuksen mukaan tarkoitus määritellä ko-

⁽¹⁾ Rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivin 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Aiheeseen liittyviä muita lainsäädäntöehdotuksia käsitellään laajemmin Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnossa ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 89/666/ETY, 2005/56/EY ja 2009/101/EY muuttamisesta keskus-, kauppa- ja yhtiörekistereiden yhteenliittämisen osalta, 19 päivänä huhtikuuta 2011. Ks. erityisesti lausunnon 4, 5 ja 17–20 kohta.

konaan delegoiduilla säädöksillä, ei voida täysin sulkea pois sitä mahdollisuutta, että näihin tietoihin voi sisältyä myös henkilötietoja eli kaikenlaisia tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä koskevia tietoja ⁽³⁾. EU:n nykyisen lainsäädännön mukaan tällaisten tietojen käsittely on sallittua vain, jos ne ovat tarpeellisia ja olennaisia suhteessa niihin tarkoituksiin, joihin ne on kerätty ⁽⁴⁾. Ehdotetussa asetuksessa olisi sen vuoksi määritettävä selvästi, voivatko seurantatarkoituksiin kerättävät liiketoimia ja kapasiteettia koskevat tiedot sisältää ja missä määrin ne voivat sisältää henkilötietoja ⁽⁵⁾.

13. Jos henkilötietoja on tarkoitus käsitellä, voidaan käsittelyssä edellyttää myös erityisiä tietosuojatakeita, joita ovat esimerkiksi käyttötarkoituksen rajoittaminen, säilytysajan asettaminen ja tietojen mahdollisten vastaanottajien määrittäminen. Koska tietosuojatakeet ovat säädöksen keskeisiä osia, niistä olisi säädettävä suoraan ehdotetussa asetuksessa eikä myöhemmin annettavilla delegoiduilla säädöksillä.

14. Jos henkilötietoja ei todennäköisesti käsitellä (tai jos niitä käsitellään ainoastaan poikkeuksellisesti ja vain niissä harvoissa tapauksissa, joissa energian toimittaja on yksityishenkilö eikä oikeushenkilö), tämä olisi mainittava selvästi ainakin ehdotuksen johdanto-osassa.

II.2 Tietosuoja ja toiminnallinen luotettavuus (9 artikla)

Asiaa koskevat säännökset

15. Ehdotuksen 9 artiklan 1 kohdassa virasto veloitetaan varmistamaan 7 artiklan mukaisesti vastaanotettujen tietojen (markkinoiden seuranta varten kerätyt liiketoimia ja kapasiteettia koskevat tiedot) ”luottamuksellisuus, eheys ja suojaaminen”. Lisäksi 9 artiklassa mainitaan, että virasto noudattaa 7 artiklassa tarkoitettujen tietojen käsittelyssä ”soveltuvin osin” asetusta (EY) N:o 45/2001.

16. Edelleen 9 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että viraston on ”yksilöittävä operatiivisen riskin lähteet ja minimoitava ne kehittämällä asianmukaisia järjestelmiä, tarkastuksia ja menettelyjä”.

17. Lopuksi 9 artiklan 2 kohdassa säädetään, että virasto voi asettaa osia hallussaan olevista tiedoista julkisesti saataville ”edellyttäen, ettei yksittäisiä markkinatoimijoita tai yksittäisiä liiketoimia koskevia kaupallisesti arkaluonteisia tietoja julkisteta”.

⁽³⁾ Ks. direktiivin 95/46/EY 2 artiklan a alakohta ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 2 artiklan a alakohta.

⁽⁴⁾ Ks. direktiivin 95/46/EY 6 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 7 artiklan c alakohta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 4 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 5 artiklan b alakohta.

⁽⁵⁾ Ehdotuksen 9 artiklan 1 kohdasta – jossa viitataan asetukseen (EY) N:o 45/2001 – saa paljolti tällaisen käsityksen, mutta siinä ei säädetä asiasta enempää. Tätä näkökohtaa käsitellään tarkemmin lausunnon II.2 kohdassa.

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

18. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä sitä, että 9 artiklassa keskitytään osittain tietosuojaan ja että ehdotuksessa asetuksessa edellytetään nimenomaisesti, että virasto noudattaa asetusta (EY) N:o 45/2001.

a) Asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja direktiivin 95/46/EY sovellettavuus

19. Euroopan tietosuojavaltuutettu kuitenkin korostaa, että viraston on noudatettava asetusta (EY) N:o 45/2001 kaikilta osin aina, kun se käsittelee henkilötietoja. Sen vuoksi ehdotuksessa olisi muistutettava, ettei asetus (EY) N:o 45/2001 koske ainoastaan 7 artiklassa tarkoitettujen tietojen käsittelyä, vaan viraston on sovellettava sitä kaikissa muissakin tilanteissa: ennen kaikkea silloin, kun se käsittelee epäilyyn markkinoiden väärinkäyttöön tai rikkomuksiin liittyviä henkilötietoja 11 artiklan nojalla. Tarkemmin sanottuna Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että ehdotuksen kuvauksessa tilanteista, joissa viraston edellytetään noudattavan asetusta (EY) N:o 45/2001, käytettäisiin ilmauksen ”soveltuvin osin” sijasta ilmausta ”aina, kun se käsittelee henkilötietoja”.

20. Ehdotukseen olisi myös sisällytettävä viittaus direktiiviin 95/46/EY, koska henkilötietojen käsittelyyn osallistuviin kansallisiin sääntelyviranomaisiin sovelletaan tätä direktiiviä. Selvyyden vuoksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että ehdotetussa asetuksessa (ainakin sen johdanto-osassa) mainitaan yleisesti, että virastoon sovelletaan asetusta (EY) N:o 45/2001 mutta toimivaltaisiin kansallisiin sääntelyviranomaisiin direktiiviä 95/46/EY.

b) Vastuuvelvollisuus

21. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä sitä, että virasto velvoitetaan yksilöimään operatiivisen riskin lähteet ja minimoimaan ne kehittämällä asianmukaisia järjestelmiä, tarkastuksia ja menettelyjä. Sikäli kuin henkilötietojen käsittely on suunniteltu rakenteelliseksi osaksi järjestelmää, ehdotuksessa olisi vastuuvollisuuden periaatteen vahvistamiseksi ⁽¹⁾ edellytettävä nimenomaisesti, että virasto laatii selkeät vastuuvollisuutta koskevat puitesäännöt, joilla varmistetaan tietosuojavaatimusten noudattaminen ja näytön saaminen niiden noudattamisesta. Tällaisissa puitesäännöissä voitaisiin esimerkiksi velvoittaa

— hyväksymään ja tarvittaessa ajantasaistamaan vaikutusarvioinnin perusteella tietosuojapolitiikka (johon sisältyy turvallisuusriskien arviointi); tietosuojapolitiikkaan olisi sisällyttävä myös turvallisuussuunnitelma;

⁽¹⁾ Ks. Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto komission tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitalle ja alueiden komitealle – ”Kattava lähestymistapa henkilötietojen suojaan Euroopan unionissa”, 14 päivänä tammikuuta 2011, 7 kohta (http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2011/11-01-14_Personal_Data_Protection_EN.pdf).

— tekemään säännöllisesti tarkastuksia tietosuojapolitiikan jatkuvan riittävyyden ja noudattamisen arvioimiseksi (turvallisuussuunnitelman tarkastus mukaan luettuna);

— julkaisemaan tarkastusten tulokset (tai ainakin osa niistä), jotta sidosryhmät saadaan vakuuttuneiksi tietosuojavaatimusten noudattamisesta; ja

— ilmoittamaan tietosuojaloukkauksista ja muista turvallisuuden vaarantumistapauksista komission tietosuojavastavalle, rekisteröidyille, joiden henkilötietoja asia koskee, ja tarvittaessa muille sidosryhmille ja viranomaisille. ⁽²⁾

22. Näitä samoja vaatimuksia olisi sovellettava kansallisiin sääntelyviranomaisiin ja asiasta vastaaviin muihin EU:n viranomaisiin.

c) Tietojen julkistaminen virastosta

23. Ehdotuksen 9 artiklan 2 kohdassa säädetään, että virasto voi asettaa osia hallussaan olevista tiedoista julkisesti saataville. Euroopan tietosuojavaltuutettu tulkitsee, että tämän säännöksen tarkoituksena ei ole valtuuttaa virastoa julkistamaan sääntöjä rikkoneiden yritysten tai yksityishenkilöiden nimiä (naming and shaming).

24. Ehdotuksessa ei kuitenkaan säädetä mitään siitä, onko henkilötietoja yleensäkin tarkoitus julkistaa. Epätietoisuuden välttämiseksi ehdotetussa asetuksessa olisi joko säädettävä nimenomaisesti, ettei julkistettaviin tietoihin saa sisältyä henkilötietoja, tai määriteltävä, mitä henkilötietoja on mahdollista julkistaa.

25. Jos henkilötietoja aiotaan julkistaa, julkistamistarve (esim. avoimuuteen liittyvistä syistä) olisi arvioitava huolellisesti, ja sitä olisi punnittava vastakkain muiden näkökohtien, kuten yksityisyyden ja henkilötietojen suojan tarpeen kanssa.

26. Ennen minkäänlaisten henkilötietojen julkistamista on kuitenkin tehtävä oikeasuhteisuuden arviointi, jossa otetaan huomioon yhdistetyissä asioissa *Schecke* annetussa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa määritetyt kriteerit. ⁽³⁾ Tuomiossa korostetaan, että henkilötietojen suoja koskevia poikkeuksia ja rajoituksia on sovellettava vain siltä osin kuin se on täysin välttämätöntä. Lisäksi siinä todetaan, että toimielinten olisi pohdittava sellaisia yksityiskohtaisia

⁽²⁾ Ks. edellä alaviitteessä 11 mainittu Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto, 14 päivänä tammikuuta 2011, 6.3 kohta.

⁽³⁾ Yhdistetyt asiat C-92/09 ja C-93/09, *Schecke ja Eifert*, tuomio 9 päivänä marraskuuta 2010, ks. erityisesti tuomion 81, 65 ja 86 kohta.

sääntöjä, jotka olisivat tällaisen julkistamisen tavoitteen mukaisia ja joilla samalla loukattaisiin vähiten rekisteröityjen oikeutta yksityiselämää ja henkilötietojen suojaan.

II.3 Tutkintavaltuudet (10 artikla)

Asiaa koskevat säännökset

27. Ehdotuksen mukaan tapauksissa, joissa epäillään markkinoiden väärinkäyttöä, markkinoiden seurannan lisäksi asia myös tutkitaan ja tarvittaessa määrätään asianmukaisia seuraamuksia. Lisäksi 10 artiklan 1 kohdassa edellytetään erityisesti, että jäsenvaltiot antavat kansallisille sääntelyviranomaisille tarvittavat tutkintavaltuudet sen varmistamiseksi, että sisäpiirikauppoja ja markkinoiden manipulointia koskevia asetuksen säännöksiä noudatetaan⁽¹⁾.

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

28. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen 10 artiklan 1 kohtaan, jossa täsmennetään, että (i) tutkintavaltuuksia käytetään (vain) sen varmistamiseksi, että (3 ja 4 artiklassa asetettuja) sisäpiirikauppaa ja markkinoiden manipulointia koskevia kieltoja sovelletaan ja että (ii) näitä valtuuksia on käytettävä oikeasuhteisella tavalla.
29. Oikeusvarmuuden ja henkilötietojen suojan riittävän tason turvaamiseksi ehdotuksessa olisi kuitenkin mentävä vielä pidemmälle. Kuten jäljempänä osoitetaan, ehdotetun 10 artiklan tekstiin liittyy kaksi keskeistä ongelmaa. Ensinnäkään 10 artiklassa ei määritellä riittävän selkeästi tutkintavaltuuksien soveltamisalaa. Ei esimerkiksi ole selvää, voivatko viranomaiset vaatia tallenteita yksityisistä puhelusta tai tehdä tarkastuksia yksityisasunnoissa. Toiseksi 10 artiklassa ei myöskään säädetä tarvittavista menettelyllisistä takeista mahdollisia perusteettomia yksityisyyden loukkauksia tai henkilötietojen väärinkäyttöä vastaan; siinä ei esimerkiksi edellytetä luvan hakemista oikeusviranomaiselta.
30. Sekä tutkintavaltuuksien soveltamisala että tarvittavat takeet on ilmeisestikin jätetty määritettäväksi kansallisissa lainsäädännöissä. Ehdotuksen 10 artiklan 1 kohdassa annetaan jäsenvaltioiden valittavaksi useita vaihtoehtoja säätämällä, että valtuuksia "voidaan käyttää (a) suoraan, (b) yhdessä muiden viranomaisten kanssa tai markkinoilla toimivien yritysten kanssa tai (c) saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsittelyksi". Tässä ilmeisesti jätetään tilaa kansallisten käytäntöjen välisille eroavaisuuksille esimerkiksi sen osalta, edellyttävätkö tällaiset toimenpiteet oikeusviranomaisen lupaa ja missä oloissa ne sitä edellyttävät.
31. Vaikka tietyissä kansallisissa lainsäädännöissä tarjotaan jo nyt riittävät menettelylliset takeet ja tietosuojatakeet rekis-

teröityjen oikeusvarmuuden turvaamiseksi, ehdotettuun asetukseen olisi aiheellista tehdä tiettyjä täsmennyksiä, ja siinä olisi myös säädettävä tietyistä EU:n tason vähimmäisvaatimuksista menettelyllisten takeiden ja tietosuojatakeiden osalta, kuten jäljempänä selitetään.

32. Yleisenä periaatteena Euroopan tietosuojavaltuutettu korostaa, että silloin, kun EU:n lainsäädännössä veloitetaan jäsenvaltiot toteuttamaan kansallisella tasolla toimenpiteitä, jotka ovat omiaan vaikuttamaan perusoikeuksiin (kuten yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan), kyseisessä lainsäädännössä olisi myös edellytettävä, että rajoittavien toimenpiteiden rinnalla toteutetaan tehokkaita toimenpiteitä kyseisten perusoikeuksien suojan varmistamiseksi. Jos siis yhdenmukaistetaan mahdollisesti yksityisyyttä loukkaavia toimenpiteitä (esimerkiksi tutkintavaltuudet), olisi samanaikaisesti yhdenmukaistettava riittävät menettelylliset takeet ja tietosuojatakeet, joiden olisi perustuttava parhaisiin käytäntöihin.
33. Tällainen lähestymistapa voi auttaa ehkäisemään liian suuria kansallisia eroja ja varmistamaan henkilötietojen suojan korkean ja yhdenmukaisen tason koko Euroopan unionissa.
34. Jos vähimmäistakeita ei enää tässä vaiheessa ole mahdollista yhdenmukaistaa, Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että jäsenvaltiot ainakin veloitetaan nimenomaisesti toteuttamaan kansallisia täytäntöönpanotoimia tarvittavien menettelyllisten takeiden ja tietosuojatakeiden tarjoamiseksi. Tämä on sitäkin tärkeämpää silloin, kun oikeudellisen säädöksen muodoksi on valittu asetus, jota sovelletaan sellaisenaan ja joka ei pääsääntöisesti edellytä jäsenvaltioilta täytäntöönpanotoimia.

II.4 Tarkastukset paikalla (10 artiklan 2 kohdan c alakohta)

Asiaa koskevat säännökset

35. Ehdotuksessa säädetään, että kansallisille sääntelyviranomaisille myönnettäviin tutkintavaltuuksiin sisältyy erityisesti toimivalta tehdä tarkastuksia paikalla (10 artiklan 2 kohdan c alakohta).

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

36. On epäselvää, rajoittuisivatko nämä tarkastukset ainoastaan markkinatoimijoiden liikeomaisuuteen (toimitiloihin, tontteihin ja ajoneuvoihin) vai voisivatko ne kohdistua myös henkilöiden yksityisomaisuuteen (asuntoihin, tontteihin tai ajoneuvoihin). Epäselvää on erityisesti se, voidaanko tarkastuksia tehdä ilman ennakkovaroitusta.
37. Jos komission tarkoituksena on edellyttää, että jäsenvaltiot valtuuttavat sääntelyviranomaisensa suorittamaan tarkastuksia yksityisasunnoissa tai ilman mitään ennakkovaroitusta, tämä on ensinnäkin mainittava selvästi ehdotuksessa.

⁽¹⁾ On tärkeää huomata, ettei asetusehdotuksessa myönnetä virastolle vastaavia tutkintavaltuuksia. Virastolle ei anneta tällaisia valtuuksia myöskään energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 713/2009, EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1.

38. Toiseksi Euroopan tietosuojavaltuutettu korostaa, ettei ole suinkaan itsestään selvää, ovatko yksityisissä tiloissa (esimerkiksi yksityisasunnoissa) tehtävät tarkastukset oikeasuhteisia, ja sikäli kuin tällaiset tarkastukset sallitaan, ne on perusteltava nimenomaisesti.
39. Kolmanneksi tässä tapauksessa tarvittaisiin lisätakeita erityisesti siltä osin kuin on kyse edellytyksistä, joilla tällaisia tarkastuksia voidaan tehdä. Ehdotuksessa olisi esimerkiksi täsmennettävä, että yksityisasunnoissa on sallittua tehdä tarkastuksia vain, jos voidaan perustellusti ja nimenomaisesti epäillä kyseisessä kodissa säilytettävän todisteita, joilla voi olla merkitystä näytettäessä toteen asetuksen 3 tai 4 artiklan (sisäpiirikaupan ja markkinoiden manipuloinnin kieltämistä koskevat säännökset) vakava rikkomisen. Ennen kaikkea ehdotuksessa olisi edellytettävä, että tarkastuksiin haetaan kaikissa jäsenvaltioissa tuomioistuimen lupa⁽¹⁾.
40. Neljänneksi yksityisasunnoissa ilman ennakkovaroitusta tehtävien tarkastusten lisäedellytykseksi olisi oikeasuhteisuuden varmistamiseksi ja kohtuuttoman yksityisyyteen puuttumisen estämiseksi asetettava se, että ennakkovaroituksen antaminen tarkastuksesta johtaisi todennäköisesti todisteiden tuhoamiseen tai muuttamiseen. Tästä olisi säädettävä selvästi ehdotetussa asetuksessa.

II.5 Valtuudet vaatia "olemassa olevia tallenteita puheluista ja tietoliikenteestä" (10 artiklan 2 kohdan d alakohta)

Asiaa koskevat säännökset

41. Ehdotuksen 10 artiklan 2 kohdan d alakohdassa edellytetään, että kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltuuksiin olisi sisällytettävä nimenomaisesti valtuudet vaatia "olemassa olevia tallenteita puheluista ja tietoliikenteestä".

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

42. Euroopan tietosuojavaltuutettu myöntää, että sisäpiirikaupaan liittyvissä tapauksissa puhelin- ja tietoliikennetallenteilla voi olla tärkeä merkitys erityisesti sisäpiiriläisten ja markkinatoimijoiden välisten yhteyksien osoittamisessa. Tällaisten toimivaltuuksien soveltamisalaa ei kuitenkaan ole määritelty riittävän selkeästi, eikä niihin ole liitetty asianmukaisia menettelyllisiä takeita ja tietosuojatakeita. Sen vuoksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että ehdotusta täsmennetään jäljempänä esitetyllä tavalla. Hän kehottaa kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:
- a) Minkätyyppisiä tallenteita puheluista ja tietoliikenteestä voidaan vaatia?
43. Oikeusvarmuuden vuoksi ehdotuksessa olisi ensinnäkin täsmennettävä, minkätyyppisiä tallenteita viranomaiset voivat vaatia puheluista ja tietoliikenteestä.
44. Ehdotuksessa tutkintavaltuudet olisi rajattava nimenomaisesti (i) sellaisten tallenteiden sisältöön, joita toimijat tavan-

omaisesti ja laillisesti ja liiketoimintasyistä jo keräävät puheluista, sähköpostiliikenteestä ja muusta tietoliikenteestä liiketoimiensa toteen näyttämiseksi, sekä (b) sellaisiin liikennetietoihin (esim. soittaja tai lähettäjä, vastaanottajat ja ajan-kohta), jotka ovat jo saatavilla suoraan asianomaisilta markkinatoimijoilta (myyjiltä).

45. Lisäksi ehdotuksessa olisi täsmennettävä, että tallenteiden on oltava kerätty laillisiin tarkoituksiin asiaa koskevan tietosuojalainsäädännön, kuten direktiivin 95/46/EY 10 ja 11 artiklaan sisältyvien rekisteröityjen tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten mukaisesti.

b) Mitä ilmauksella "olemassa olevat" tarkoitetaan?

46. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä sitä, että tutkintavaltuudet rajataan ehdotuksessa koskemaan ainoastaan "olemassa olevia" tallenteita. Siinä ei siis edellytetä, että sääntelyviranomaisilla on toimivalta nimenomaisesti velvoittaa toimija tai kolmas osapuoli kuuntelemaan, valvomaan ja tallentamaan puhelin- tai tietoliikennettä tutkintatarkoituksissa.

47. Epätietoisuuden välttämiseksi tämä tarkoitus olisi kuitenkin ilmaistava selkeämmin ainakin ehdotuksen johdanto-osassa. Ehdotuksessa ei pitäisi antaa mitään sijaa sellaiselle tulkinnalle, jonka mukaan asetuksessa luotaisiin oikeusperusta, jolla valtuutetaan kansalliset viranomaiset salaa tai avoimesti kuuntelemaan, valvomaan tai tallentamaan puhelin- tai tietoliikennettä joko luvalla tai ilman lupaa.

c) Voivatko viranomaiset vaatia myös puhelinkeskustelujen ja tietoliikenteen sisältöä vai ainoastaan liikennetietoja?

48. Ehdotuksen tekstissä viitataan "olemassa oleviin tallenteisiin puheluista ja tietoliikenteestä". Ei kuitenkaan ole riittävän selvää, tarkoitetaanko tällä ilmauksella sekä olemassa olevien tieto- ja puhelinliikennetallenteiden sisältöä että liikennetietoja (esim. soittaja tai lähettäjä, vastaanottajat ja ajan-kohta).

49. Tätä näkökohtaa olisi vielä selvennettävä ehdotetun asetuksen säännöksissä. Kuten edellä 43–45 kohdassa todetaan, siinä olisi määriteltävä selkeästi, minkätyyppisiä tallenteita voidaan vaatia, ja varmistettava, että tallenteet on kerätty asiaa koskevien tietosuojasäännösten mukaisesti.

d) Voidaanko Internet-palveluntarjoajilta ja tietoliikenneyhtiöiltä vaatia tallenteita?

50. Ehdotuksessa olisi yksiselitteisesti yksilöitävä, keneltä sääntelyviranomaiset voivat vaatia tallenteita. Tältä osin Euroopan tietosuojavaltuutettu tulkitsee, että 10 artiklan 2 kohdan d alakohdan tarkoituksena ei ole antaa kansallisille

⁽¹⁾ Ks. esimerkiksi asiassa 82/1991/334/407, *Funke v. Ranska*, 25 päivänä helmikuuta 1993 annettu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio, 55–57 kohta.

viranomaisille valtuuksia vaatia liikennetietoja ”yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen”⁽¹⁾ tarjoajilta (kuten puhelinyhtiöiltä tai Internet-palveluntarjoajilta).

51. Ehdotuksessa ei nimittäin viitata laisinkaan näiden palvelujen tarjoajiin eikä siinä edes käytetä ilmausta ”liikennetiedot”. Mikä tärkeintä, siinä ei myöskään suoraan tai edes epäsuorasti viitata siihen, että tarkoituksena olisi poiketa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin⁽²⁾ vaatimuksista. Kyseisessä direktiivissä säädetyn yleisen periaatteen mukaan liikennetietojen jatkokäsittely on sallittua vain siinä määrin kuin se on tarpeen laskutuksen tai yhteenliittämismaksujen vuoksi.
52. Epätietoisuuden välttämiseksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että se, ettei ehdotus tarjoa oikeusperustaa tietojen vaatimiselle yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajilta, mainitaan nimenomaisesti ehdotetun asetuksen tekstissä tai ainakin sen johdanto-osassa.

e) Voidaanko tallenteita vaatia kolmansilta osapuolilta?

53. Lisäksi ehdotuksessa olisi täsmennettävä, voivatko kansalliset sääntelyviranomaiset vaatia tallenteita ainoastaan tutkinnan kohteena olevilta markkinatoimijoilta vai onko niillä valtuudet vaatia myös kolmansia osapuolia (esim. tutkinnan kohteena olevan markkinatoimijan suorittaman liiketoimen toinen osapuoli tai hotelli, jossa sisäpiirikaupasta epäilty henkilö on oleskellut) luovuttamaan niille tallenteitaan.

f) Voidaanko yksityisiä tallenteita vaatia?

54. Ehdotuksessa olisi myös täsmennettävä, voivatko viranomaiset vaatia tallenteita myös yksityishenkilöiltä, kuten tutkinnan kohteena olevien markkinatoimijoiden työntekijöiltä tai johdolta (esim. matkapuhelimista lähetetyt tekstiviestit tai kotitietokoneella oleva Internetin selaushistoria).
55. On varsin kyseenalaista, voidaanko yksityisten tallenteiden vaatimista pitää oikeasuhteisena, ja sikäli kuin sellaista suunnitellaan, se olisi perusteltava nimenomaisesti.
56. Kuten paikalla tehtävien tarkastusten kohdalla (ks. edellä 35–40 kohta), ehdotuksessa olisi tässäkin tapauksessa edel-

⁽¹⁾ Ks. sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) 7 päivänä maaliskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33), 2 artiklan c alakohta.

⁽²⁾ Ks. henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) 12 päivänä heinäkuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37), 6 artiklan 1 kohta.

lytettävä luvan hakemista oikeusviranomaisilta sekä säädettävä erityisistä lisätakeista siinä tapauksessa, että viranomaiset vaativat yksityisiä tallenteita.

II.6 Markkinoiden väärinkäyttöä koskevista epäilyistä ilmoittaminen (11 artikla): käyttötarkoituksen rajoittaminen ja tietojen säilyttäminen

Asiaa koskevat säännökset

57. Virastolle annetaan rajatylittävässä yhteistyössä tärkeä tehtävä, sillä sen vastuulla on varoittaa kansallisia sääntelyviranomaisia mahdollisesta markkinoiden väärinkäytöstä ja helpottaa tietojenvaihtoa. Yhteistyön helpottamiseksi 11 artiklan 2 kohdassa edellytetään nimenomaisesti, että kansalliset viranomaiset ilmoittavat virastolle ”mahdollisimman tarkasti”, jos niillä on aihetta epäillä, että ehdotetun asetuksen säännöksiä rikotaan. Koordinoidun lähestymistavan varmistamiseksi 11 artiklan 3 kohdassa edellytetään tietojenvaihtoa myös kansallisten sääntelyviranomaisten, toimivaltaisten rahoitusvalvontaviranomaisten, viraston sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (EAMV) välillä⁽³⁾.

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

58. Käyttötarkoituksen rajoittamista koskevan periaatteen⁽⁴⁾ mukaisesti ehdotuksessa olisi säädettävä nimenomaisesti, että sen 11 artiklan (ilmoitukset markkinoiden väärinkäyttöä koskevista epäilyistä) perusteella vaihdettavia henkilötietoja voidaan käyttää ainoastaan ilmoitetun väärinkäyttöepäilyn tutkintaan. Tietoja ei missään tapauksessa saa käyttää sellaisiin tarkoituksiin, jotka ovat yhteensopimattomia edellä mainitun tarkoituksen kanssa.
59. Tietoja ei pitäisi myöskään säilyttää pitkiä aikoja. Tämä on sitäkin tärkeämpää tapauksissa, joissa voidaan osoittaa, että alustava epäily oli aiheeton. Näissä tapauksissa tietojen säilyttämisen jatkaminen edellyttää erityisperusteluja⁽⁵⁾.
60. Tältä osin ehdotuksessa olisi ensinnäkin asetettava enimmäisaika, johon asti virasto ja muut vastaanottajat voivat säilyttää tietoja. Enimmäissäilytysajan asettamisessa olisi otettava huomioon tietojen tallennuksen tarkoitus. Jollei epäilty markkinoiden väärinkäyttö ole johtanut erityistutkintaan ja tutkinta on vielä kesken, kaikki ilmoitettuun epäiltyyn markkinoiden väärinkäyttöön liittyvät henkilötiedot olisi poistettava vastaanottajien tietokannoista tietyn

⁽³⁾ EAMV on riippumaton EU:n viranomainen, jonka tehtävänä on edistää Euroopan unionin finanssijärjestelmän vakautta turvaamalla arvopaperimarkkinoiden eheys, avoimuus, tehokkuus ja moitteeton toiminta sekä parantaa sijoittajien suojelua.

⁽⁴⁾ Ks. direktiivin 95/46/EY 6 artiklan 1 kohdan b alakohta ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohta.

⁽⁵⁾ Esimerkkinä tässä yhteydessä on mainittava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiassa *S. ja Marper v. Yhdistynyt kuningaskunta* 2008 antama tuomio (kannehakemukset 30562/04 ja 30566/04), jonka mukaan sellaisten henkilöiden tietojen pitkäaikainen säilytys, joita ei ole tuomittu rikoksesta, loukkaa heidän Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan mukaista oikeuttaan yksityisyyteen.

ajan kuluttua. Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoo, että tiedot on poistettava viimeistään kahden vuoden kuluttua epäilyä koskevan ilmoituksen päivästä, ellei ole selvästi perusteltua asettaa tätä pidempää säilytysaikaa ⁽¹⁾.

61. Siinä tapauksessa, että epäilykset osoittautuvat aiheettomiksi ja/tai tutkinta lopetetaan ilman jatkotoimia, ehdotuksessa olisi velvoitettava sääntelyviranomaisen, viraston ja mahdolliset muut kolmannet osapuolet, joilla on pääsy epäiltyä markkinoiden väärinkäyttöä koskeviin tietoihin, ilmoittamaan menettelyn lopputuloksesta mahdollisimman nopeasti asianomaisille osapuolille, jotta nämä voivat vastaavasti päivittää omat rekisterinsä (ja/tai poistaa ilmoitettua epäilyä koskevat tiedot rekistereistään välittömästi tai tarvittaessa kohtuullisen säilytysajan päätyttyä) ⁽²⁾.
62. Tämän pitäisi auttaa varmistamaan, että tapauksissa, joissa epäilyä ei ole vahvistettu (tai lisätutkintaa ei ole tehty), nuhteettomia henkilöitä ei pidetä "mustalla listalla" tai he eivät ole "epäiltyjä" kohtuuttoman pitkän ajan (ks. direktiivin 95/46/EY 6 artiklan e alakohta ja vastaavasti asetuksen (EY) N:o 45/2001 4 artiklan e alakohta).

II.7 Tietojen luovuttaminen kolmansiin maihin (14 artikla)

Asiaa koskevat säännökset

63. Ehdotetun asetuksen 7, 8 ja 11 artikla koskevat tietojenvaihtoa viraston, EAMV:n ja jäsenvaltioiden viranomaisten välillä. Ehdotuksen 14 artiklassa ("Suhteet kolmansiin maihin") säädetään, että virasto "voi tehdä hallinnollisia järjestelyjä kansainvälisten organisaatioiden ja kolmansien maiden hallintojen kanssa". Tämä voi johtaa henkilötietojen siirtoon virastosta ja mahdollisesti EAMV:lta ja/tai jäsenvaltioiden viranomaisilta kansainvälisille organisaatioille ja kolmansien maiden viranomaisille.

Euroopan tietosuojavaltuutetun huomautukset ja suositukset

64. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että ehdotuksen 14 artiklassa täsmennetään, että henkilötietoja voidaan luovuttaa vain asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklassa ja direktiivin 95/46/EY 25 ja 26 artiklassa säädettyin edellytyksin. Erityisesti kansainväliset siirrot ovat sallittuja vain, jos asianomainen kolmas maa kykenee takaamaan tietosuojan riittävän tason. Henkilötietojen siirto organisaatioille tai henkilöille sellaiseen kolmanteen maahan, joka ei varmista tietosuojan riittävää suojan tasoa, voidaan sallia vain, jos rekisterinpitäjä pystyy antamaan riittävät takeet rekisteröityjen yksityisyyden sekä perusoikeuksien ja -vapauksien suojan sekä vastaavien oikeuksien toteutumisen osalta.

⁽¹⁾ Siltä varalta, että epäily osoittautuu aiheelliseksi ja johtaa tulokselliseen tutkintaan, ehdotuksessa olisi määritettävä erikseen, kuinka kauan tietoja voidaan säilyttää tutkinnan päättymisen jälkeen, eikä tämä säilytysaika saa olla kohtuuttoman pitkä.

⁽²⁾ Nämä tiedot olisi annettava myös itse rekisteröidylle.

65. Euroopan tietosuojavaltuutettu korostaa, että poikkeuksiin (esim. asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklan 6 kohta ja direktiivin 26 artiklan 1 kohta) ei periaatteessa voida vedota perusteena tietojen massa-, järjestelmälliselle ja/tai rakenteelliselle siirrolle kolmansiin maihin.

II.8 Viraston koordinoitavien ennakkotarkastus tutkintatapauksissa

66. Viraston, EAMV:n ja eräiden muiden jäsenvaltioiden viranomaisten vaihtamiin rikkomusepäilyä koskeviin tietoihin saattaa toisinaan sisältyä henkilötietoja, kuten rikkomuksesta epäiltyjen tai muiden menettelyyn osallisina olevien henkilöiden nimet (esim. todistajat, ilmiantajat, työntekijät tai liiketoimeen osallistuneiden yritysten puolesta toimivat muut yksityishenkilöt).
67. Asetuksen (EY) N:o 45/2001 27 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "Euroopan tietosuojavaltuutetun on tarkastettava ennakkolta ne käsittelyt, joihin saattaa liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä vaaroja käsitteilyjen luonteen, laajuuden tai tarkoitusten vuoksi". Asetuksen 27 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan nimenomaisesti, että "rikoksia koskeviin epäilyihin" ja "rikoksiin" liittyviin tietojenkäsittelyihin saattaa liittyä tällaisia vaaroja ja että ne edellyttävät ennakkotarkastusta. Koska tutkinnan koordinointi on suunniteltu viraston tehtäväksi, on todennäköistä, että virasto joutuu käsittelemään "rikoksia koskeviin epäilyihin" liittyviä tietoja, ja nämä käsittelytoimet on näin ollen tarkastettava ennakkolta ⁽³⁾.
68. Ennakkotarkastusmenettelyssä Euroopan tietosuojavaltuutettu voi antaa virastolle tietosuojasääntöjen noudattamiseen liittyviä lisäohjeita ja erityissuosituksia. Viraston toimiiin kohdistuva ennakkotarkastus voi tuottaa muutenkin lisäarvoa sikäli, että viraston perustamisesta annettuun asetukseen (EY) N:o 713/2009 ei sisälly viittausta henkilötietojen suojaan eikä sitä koskevassa lainsäädäntömenettelyssä pyydetty Euroopan tietosuojavaltuutetun lausuntoa.

III. PÄÄTELMÄT

69. Ehdotuksessa olisi täsmennettävä, käsitelläänkö markkinoiden seurannan ja siihen liittyvän raportoinnin yhteydessä henkilötietoja ja mitä takeita käsittelyyn sovelletaan. Jos henkilötietoja ei todennäköisesti käsitellä (tai jos niitä käsitellään ainoastaan poikkeuksellisesti ja vain niissä harvoissa tapauksissa, joissa energian tukkumarkkinoiden toimija on yksityishenkilö eikä oikeushenkilö), tämä olisi mainittava selvästi ehdotuksessa tai ainakin sen johdanto-osassa.

⁽³⁾ On huomattava, että myös kansallisten viranomaisten suorittamat tietojenkäsittelyt saattavat edellyttää kansallisten tai alueellisten tietosuojaviranomaisten ennakkotarkastusta direktiivin 95/46/EY 20 artiklan nojalla annettujen kansallisten tietosuojalakien mukaisesti.

70. Tietosuojaa, tietoturvaa ja vastuuvollisuutta koskevia säännöksiä olisi täsmennettävä ja vahvistettava etenkin, jos henkilötietojen käsittely on suunniteltu rakenteelliseksi osaksi järjestelmää. Komission olisi varmistettava, että käytössä on asianmukaiset valvontamenettelyt, joilla varmistetaan tietosuojavaatimusten noudattaminen ja näytön saaminen niiden noudattamisesta ("vastuuvollisuus").
71. Ehdotuksessa olisi täsmennettävä, rajoittuisivatko tarkastukset paikalla ainoastaan markkinatoimijoiden liikeomaisuuteen (liiketiloihin ja ajoneuvoihin) vai voisivat ne kohdistua myös henkilöiden yksityisomaisuuteen (asuntoihin tai ajoneuvoihin). Jälkimmäisessä tapauksessa tarkastusvaltuuksien tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus pitäisi perustella selkeästi, ja tällaisten valtuuksien käytön edellytykseksi olisi asetettava tuomioistuimen lupa ja lisätakeiden antaminen. Tästä olisi säädettävä selkeästi ehdotetussa asetuksessa.
72. Ehdotuksessa tarkoitetuille valtuuksille vaatia "olemassa olevia tallenteita puhelusta ja tietoliikenteestä" olisi määritettävä tarkka soveltamisala. Ehdotuksessa olisi yksilöitävä täsmällisesti, minkälaisia tallenteita voidaan vaatia ja keneltä niitä on mahdollista vaatia. Se, ettei tietoja voida vaatia yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajilta, olisi mainittava nimenomaisesti ehdotetun asetuksen tekstissä tai ainakin sen johdanto-osassa. Ehdotuksessa olisi lisäksi täsmennettävä, voivatko viranomaiset vaatia tallenteita myös yksityishenkilöiltä, kuten tutkinnan kohteena olevien markkinatoimijoiden työntekijöiltä tai johdolta (esim. matkapuhelimista lähetetyt tekstiviestit tai kotitietokoneella oleva Internetin selaushistoria). Jos näin on, tällaisten valtuuksien tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus olisi perusteltava selkeästi, ja ehdotuksessa olisi myös edellytettävä luvan hakemista oikeusviranomaiselta.
73. Markkinoiden väärinkäyttöä koskevista epäilyistä tehtyjen ilmoitusten osalta ehdotuksessa olisi säädettävä nimenomaisesti, että näihin ilmoituksiin mahdollisesti sisältyviä henkilötietoja saa käyttää ainoastaan ilmoitetun epäilyn tutkintaan. Jollei epäily markkinoiden väärinkäyttö ole johtanut erityistutkintaan ja tutkinta on vielä kesken (tai jos epäily osoittautuu aiheelliseksi ja johtaa tulokselliseen tutkintaan), kaikki ilmoitettuun markkinoiden väärinkäyttöä koskevaan epäilyyn liittyvät henkilötiedot on poistettava vastaanottajien tietokannoista tietyn ajan kuluttua (viimeistään kahden vuoden kuluttua epäilyä koskevan ilmoituksen päivämäärästä, ellei ole perusteltu asettaa muuta säilytysaikaa). Jos epäilykset osoittautuvat aiheettomiksi ja/tai jos tutkinta lopetetaan ilman jatkotoimia, tietojenvaihdon osapuolten olisi lähetettävä toisilleen päivitetty tiedot.
74. Siltä osin kuin on kyse henkilötietojen siirrosta kolmansiin maihin, ehdotuksessa olisi täsmennettävä, että henkilötietojen siirto henkilöille tai organisaatioille sellaiseen kolmanteen maahan, joka ei varmista tietosuojan riittävää suojan tasoa, voidaan periaatteessa sallia vain, jos rekisterinpitäjä pystyy antamaan riittävät takeet rekisteröityjen yksityisyyden sekä perusoikeuksien ja -vapauksien suojan sekä vastaavien oikeuksien toteutumisen osalta.
75. Viraston olisi toimitettava Euroopan tietosuojavaltuutetulle ennakkotarkastusta varten tiedot sellaisista henkilötietojen käsittelyistä, jotka liittyvät ehdotetun asetuksen 11 artiklassa tarkoitettuun tutkintatoimien koordinointiin.

Tehty Brysselissä 21 päivänä kesäkuuta 2011.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu